

SZTEhírek > Híarchívum > 2018. Szeptember

Pillanatfölvétel a dékánoktól – Felkészült részese a magyar agrárium korszakváltásának az SZTE MGK

2018. szeptember 07.

„Az agráriumban is a digitális technológiák alkalmazása, az automatizálás, a precíziós gazdaság jelenti a jövőt. Mindebből az oktatásban, a szaktanácsadásban is érdemi szerepet tudunk vállalni” – fogalmazza meg az SZTE Mezőgazdasági Kar jövőjét a jelenben második vezetői ciklusa vége felé közeledő dékán, Horváth József dr.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Mérlegkészítésre kérjük a 2017-2018. tanév indulásakor a Szegedi Tudományegyetem mind a 12 karának dékánját és az előző ciklus vezetőjét. Legutóbb a 2014-2015. tanév kezdetén kértünk pillanatfelvételt a dékánoktól (/sztehirek/2014-szeptember/pillanatfolvetel). Mostani interjú-sorozatunkban is a szegedi egyetem dékánjai által irányított közösség örömei és gondjai, az adott kar helyzete és céljai kerülnek fókuszba.

„Elkötelezett híve a minőségi agrár-felsőoktatás biztosításának” az SZTE Mezőgazdasági Kar – rögzíti a gólyákat és a kari honlapot látogató köszöntőjében (<http://www.mgk.u-szeged.hu/karunkrol/dekani-koszonto-141119/dekani-koszonto>) Horváth József dr. Az SZTE MGK dékánja gazdasági agrármérnöki diplomáját és a PhD fokozatot a Debreceni Egyetemen szerezte, ám második vezetői ciklusa végéhez közeledve is úgy látja: az SZTE MGK megtalálta helyét és szerepét az intézményen belül és külső kapcsolataiban egyaránt, így felkészült részese a magyar agrárium korszakváltásának.

Az integráció előnyei

– Hódmezővásárhelyen a 120 éves helyi agrárképzést (/sztehirek/2016-december/uj-agrarstrategiarol) 2016-ban ünnepelték. Az SZTE Mezőgazdasági Kar dékáni szobájának egyik falán, az üvegajtós vitrin polcain trófeák, díjak és kiadványok sorakoznak az 1961-ben alapított jogelőd intézmény távolabbi és közelmúltjából. A vitrinben és a falakon elhelyezett oklevelek és iratok (/sztemagazin/hangsuly/csaladias-legkor-szte) is mutatják: SZTE MGK jogelődjei az agrárfelsőoktatásnak hol az egyik, hol a másik egységéhez csatolták. Immár 18 éve a Szegedi Tudományegyetem része az SZTE MGK. Milyen előnyökkel és hátrányokkal jár, ha az egyetemi kar és az anyaintézménye nem egy településen van?

– Egy oktatási intézmény akkor tud jól működni, ha közvetlen környezet szerves részévé válik. Márpedig **a hódmezővásárhelyi és a környező mezőgazdasághoz ezer szállal kötődik ez az intézményünk.** Ez számít, nem az, hogy a központ éppen hol található. Ugyanakkor az anyaintézmény változása újabb és újabb szervezeti kultúrát is hozott, ami fejlesztette az itt oktatók és tanulók alkalmazkodási képességét, de nehezítette a hosszú távú tervezést. A változássorozatban **leghosszabb ideje a Szegedi Tudományegyetemhez tartoztunk, az integráció sok-sok előnyét élvezzük.** Például: 2006-tól főiskolai helyett egyetemi karrá lettünk, a Tangazdaságunk kari egységből egyetemi tulajdonú gazdasági társasággá alakult, a múlt évtized közepén a bolognai rendszer bevezetése új alapokra helyezte az oktatást. Az SZTE különböző karaival és egyetemi egységeivel új alapokon nyugszik az együttműködésünk.

– Milyen egyetemen belüli kapcsolatokról profitál az SZTE MGK?

– **Az oktatási együttműködés alapja a karok közötti „átoktatás”.** Ez jól működik az SZTE Gyógyszerésztudományi Karával például a gyógy- és fűszernövény-termesztő és feldolgozó másoddiplomás képzésünkben. Az angol nyelvű matematikai kurzusokat az SZTE Természettudományi és Informatikai Kar oktatói biztosítják. A karközi együttműködésekre alapozva indítottuk el olyan szakok

akkreditációját, amelyekben társkarokkal való együttműködésre (JGYPK, MK) építünk, a vidékfejlesztési agrármérnöki alap- és mesterszak képzésben elsősorban az SZTE Mérnöki Kar támogatására számítunk.

A kutatás és fejlesztés területén – többek között – egy országhatárokon átnyúló, úgynevezett Interreg projekt megvalósításába az SZTE TTIK Mikrobiológiai Tanszékének a koordinálásával kapcsolódunk be...

–... *Hogyan? Mi az, amit az SZTE MGK kutatói tesznek hozzá egy mikrobiológiai témájú projekthez?*

– A különböző talajtípusokra optimalizált mikrobiológiai készítményeknek, azaz baktériumtrágyáknak előkészítése és hasznosítása a cél. Ez nagyon izgalmas téma... Ezen kívül, itteni kollégák kezdeményezésére, több karon vannak partnereink a batáta, vagyis az édesburgonya-termesztés technológiájának, a vírusmentes szaporítóanyagának a fejlesztésében. A tejelő tehennel kapcsolatos és több publikációt is eredményező kutatásokban az SZTE TTIK informatikusaival dolgozunk együtt, mert arra kívánunk választ adni, hogy a tejelő tehén-tartás gazdaságosságát miként lehet optimalizálni. E projektben, amelynek megvalósításába jómagam is bekapcsolodom, az SZTE MGK adja az agárszakmai részt, míg az SZTE TTIK informatikusai a mikroszimulációs eljárás módszertani részét.

– *A felsőoktatást érintő pályázati rendszer egyik jellemzője, hogy az elnyert pénzforrás nagyságrendje befolyásolja az egyetemet, illetve egységei gazdálkodási lehetőségeit. E szempontból hogyan néz ki az SZTE MGK büdzséje?*

– Milliárdos pályázatunk elbírálási eredményére várunk. Ha ez a projekttervünk támogatást nyer, az áttörést hoz az SZTE MGK életében. Elárulhatom: ennek a Hódmezőgazda Zrt-vel közös kutatás-fejlesztési projektünk lényege a tej-termelés hatékonyságának a növelése. Ám a kari költségvetést érintő pályázati források nagyságrendje hullámzó, attól függ, hogy a projekt a megvalósítás melyik ciklusánál tart.

– *Az angol nyelvű Wellmann Nemzetközi Tudományos Konferenciát (<http://www.mgk.u-szeged.hu/hirek-esemenyek/szte-mgk-2018-majus/xvi-wellmann-nemzetkozi>) 2018-ban 16. alkalommal hívták életre, ami mutatja, van hagyománya az itteni kutatómunkának. Ám a friss kutatási irányok azt is mutatják, hogy növekedett az SZTE MGK kutatási potenciálja az ön két dékáni ciklusának időszakában?*

– Általánosságban elmondható, hogy ha egy dékán működése hasznos a szűkebb és tágabb környezete számára, akkor jelentősebb változásokat lehet elérni két egymást követő vezetői ciklus alatt, mint ha csak egyszer 3 év áll rendelkezésre az irányváltásra. Egyetlen 3 éves periódusban a dékáni tervek megvalósítását célzó folyamatoknak csak az elindítására kínálóznak lehetőségek. A tervek bemutatható eredménye a következő 3 évben érik be.

„Újragombolni a kabátot”

– *Ez attól is függ, hogy az új vezető elődeinek a munkáját töretlenül folytathatja, vagy a „kar félregombolt kabátját” kénytelen „újragombolni”. Melyik típusba tartozik az ön két dékáni ciklusa?*

– **Az SZTE MGK gazdálkodása mindig is problematikus volt.** Az egyetemi költségvetésben kialakuló számok és a tényleges adatok folyamatosan az optimalizálásra, a tartalékok feltárására kényszerítettek minket. Így aztán **a cél** folyamatosan ugyanaz: **növelni kell a hallgatók számát, több pályázati és kutatási forrást kell behozni, illetve** ahol még látunk racionalizálási lehetőséget, ott **tovább kell faragni a költségeinken.** Tehát a veszteségtermelés mértékének nulla felé közelítése évek óta feladata az SZTE MGK dékánjainak.

– *E fő motívumok alapján milyen újítások köthetők az ön két dékáni ciklusához?*

– A már említett, **az SZTE más karaival indított interdiszciplináris kutatások**, így új források megnyerése mellett **a képzést több ponton is megújítottuk**. Elindítottuk 2015-ben az angol nyelvű képzést a mezőgazdasági mérnöki szakunkon. Igaz, az első esztendőben 6 hallgatóval indultunk, de ma már 24 hallgatót oktatunk így, s az idei esztendőben minden korábbinál több, 30 gólyát vehetünk föl e szakra. Új típusú képzési formákat vezettünk be. **A duális képzést 2016-ban indítottuk, 2019 tavaszától az úgynevezett kooperatív képzés is a portfólióunk része**. E lépések megtételében sokat segítettek az SZTE EFOP-projektjei.

– *A gyakorlatorientált felsőoktatási törekvéseknek milyen előnyeit tapasztalják a képzőhelyek?*

– A duális és a kooperatív képzés bevezetésének jelentőségét abban látom, hogy **sokoldalúbbá tehattük a képzéseinket, ami növeli az itteni felsőoktatás és az agrárium vonzerejét, a hallgatók elhelyezkedési lehetőségét**. Erősíti intézményünknek a mezőgazdasági cégekkel, a vállalati partnerekkel létező és kialakuló kapcsolatát. Például több esélyt ad a találkozásra, a beszélgetésekre, amelyeknek új projektötletek lehetnek az eredményei.

– *Hogyan néz ki az SZTE MGK holdudvara?*

– Körülbelül húsz céggel működünk együtt. Ez elegendő, de a kör bővíthető.

– *Az agrár-felsőoktatás átalakításának újabb és újabb ötleteire miként reagál az SZTE MGK?*

– **Az intézményen kívüli cégekkel kialakult együttműködések mellett beágyazódtunk és jól érezzük magunkat a Szegedi Tudományegyetemen belül. Ugyanakkor ezer szállal kötődünk a többi agrár-felsőoktatási intézményhez**. Például a Szent István Egyetemen, vagy a Kaposvári Egyetemen is konzorciumot alkotunk egy pályaorientációs projektben. Vagyis **eddig történelme során az SZTE MGK most és itt van a legjobb helyen**: szervezetileg a Szegedi Tudományegyetem adta lehetőségek, például a QS Rankingben visszatükröződő elismerések mással nem pótolhatók. Ezek a nemzetköziesítési törekvéseinket is megalapozzák, növelik a nemzetközi porondokon a láthatóságunkat. Ugyanakkor Hódmezővásárhely biztosítja az agrárközeli, barátságos és élhető környezetet, ha kell, akkor kollégiumi elhelyezéssel és szociális hálóval, vagy olyan hagyományok újraélésével, mint a diplomázó hallgatók „sárgulási” ünnepe.

„Sárguló” hallgatók

– *Így látják ezt a hallgatók is?*

– A helyi rádióban fut egy olyan sorozat, amelyben a hallgatóink válaszolnak a kérdésre: *„Miért szerettek a Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Karára járni?”* Szinte minden válaszban benne foglaltatik, hogy az itt tanultakra, **az élelmiszertermelésre mindig szükség lesz**. Az is elhangzik a diákjainktól, hogy **itt olyan korszerű ismereteket kapnak, amelyekkel valóban boldogulni tudnak az életben**: a

diplomásainkért kapkodnak a munkapiaci szereplők, a legtehetségesebbek gyorsan és szép karriert futnak be. Ezt különböző **ösztöndíjakkal támogatjuk**: például az Új Nemzeti Kiválósági Program mellett vállalati ösztöndíjak, köztük például a Bonafarm Ösztöndíj révén.

– *Hogyan alakul az SZTE Hódmezővásárhelyen tanuló hallgatóinak a száma és felkészültsége?*

– **Kis mértékben, de folyamatosan növekszik a hallgatói létszámunk.** Elsősorban a környező megyéket tekinthetjük beiskolázási bázisnak. A képzés iránti érdeklődés nagy, hiszen **idén több mint 650 fiatal jelentkezett a magyar nyelven induló szakokra. Ám csak 176 magyar és külföldi hallgatót tudtunk felvenni, mert a többieknek nem** – még a szakgimnáziumban érettségizők nagy részének sem – **volt megfelelő a felkészültsége.** Az itt tanulók körében **elég nagy a lemorzsolódási arány.** Ennek okait kutattuk, s arra jutottunk, hogy azok közül többen hagyják félbe felsőfokú tanulmányaikat, akiknek a családi gazdaságban kell dolgoznia. Magas a levelező hallgatók száma és aránya, akik között akad, aki nem képes az egyetemen és a munkahelyen egyszerre teljesíteni a követelményeket. Tehát kétségtelen, a jelenleginél több hallgatót is képesek lennénk fogadni. **Ugyanakkor Kínától kezdve Pakisztánon át a Dél-Afrikai Köztársaságig, távoli országokból érkezett külföldi hallgatókat, növekvő számban, oktatunk az SZTE mezőgazdasági mérnöki szakán.**

– *Mit tesznek azért, hogy az SZTE agrárképzésére vonzzák a középiskolásokat?*

– Specifikus és jól bevált programunk a **„Gazdálkodj okosan!” esszé író pályázat**, amellyel arra ösztönözzük a középiskolásokat, hogy saját kutatási, kísérleti megfigyeléseiket írják le. A legjobbakat ösztöndíjjal jutalmazzuk. A másik, a **vendégtanár programunk is sikeres.** Különböző középiskolákban **az SZTE MGK oktatói** vendégtanárként **tartanak órákat** – áthidalva a köz- és a felsőoktatás **szintkülönbségét tudománynépszerűsítő és ismeretterjesztő, mégis izgalmas témák bemutatásával.** Újabban annak az igénynek is eleget teszünk, hogy például kertészeti iskolából, ahol az állatokkal kapcsolatos ismeretek kicsi óraszámban kerülnek elő, több busznyi diákot fogadunk, hogy **az**

SZTE MGK laboratóriumában állat kórbonctan foglalkozást mutassunk be. Aktívan bekapcsolódunk a Kutatók éjszakája programba, de pályaaorientációs és kari napokat is szervezünk, hogy megmutassuk az SZTE MGK erősségeit.

A jövő a „Szeged – Hódmezővásárhely fejlesztési övezet”?

– *Amerikai léptékkal, vagy Európa nagyobb területű országainak a szokásrendje alapján nem nagy a földrajzi távolság Szeged és Hódmezővásárhely között. Mondhatjuk, hogy az SZTE MGK működése – mint cseppben a tenger – példázza azt, amit uniós szakemberek által stratégiai kérdéseket taglaló konferenciákon hallani: Szeged és Hódmezővásárhely egy gazdaságfejlesztési övezet?*

– Mondhatjuk. Annál is inkább, mert épül a Szeged és Hódmezővásárhely közötti vasút-villamos vonal, a tram-train. De a tudományban sem úgy jelennek meg ma már a kutatási témák, hogy tisztán biológiai, kémiai vagy műszaki jellegűek, hanem bonyolultak és összetettek. Ezért gondolom, hogy **napjaink**

kérdéseire az SZTE különböző karainak a különböző tudomány- és képzési területei

együttműködése adhat hatásos és jó választ, mert itt összekapcsolódhat az alap- és az alkalmazott kutatás, ami megtermékenyíti a felsőoktatást.

– „Korszakváltás előtt áll a magyar mezőgazdaság, és erre fel kell készíteni a gazdákat” – mondta Nagy István agrárminiszter a debreceni agrár-felsőoktatás elindításának 150. évfordulója alkalmából rendezett minapi jubileumi ülésen Debrecenben. Mit jelent ez az SZTE MGK életében? Milyen munícióval adja át a dékáni láncot az utódjának?

– A klímaváltság, az élelmiszerek iránti egyre növekvő kereslet, a digitalizáció, a precíziós gazdálkodás, a robotok elterjedése jellemzi majd a mezőgazdaságot – sorolta a miniszter azon a debreceni ünnepségen, amelyre az SZTE MGK-t is meghívták. **A digitális technológiák alkalmazása, az automatizálás, a precíziós gazdaság a jövő. Azt szeretném, ha mindebben az SZTE Mezőgazdasági Kar életét meghatározó területeken, így például az oktatásban, a szaktanácsadásban is, érdemi szerepet tudna vállalni.** Közel egy év múlva az SZTE MGK élén álló új dékán számára, várhatóan, **tartható lesz az a szoros, szigorú gazdálkodási rendszer, amit az elmúlt öt évben kialakítottunk.** Fontosnak tartom, hogy az **Agrárinformatikai Klaszterhez** (<http://agro.it.hu/>) **csatlakozzunk**, mert ez biztosítja, hogy a jövő kihívásaira is megfelelő szakmai színvonalon válaszoljon az SZTE MGK.

– A dékánság mellett az SZTE MGK gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézetét vezeti, például vállalat- és agárgazdaságtanról, EU-agrárpolitikáról tart előadást. Orosházáról ingázik, naponta 30 kilométert utazik Hódmezővásárhelyre és vissza. A hétköznapiól megmaradt szabadidőben, illetve hétvégén mivel foglalkozik a legszívesebben?

– Kertészkedem. A feleségemmel együtt a házunk virágoskertjét és konyhakertjét gondozzuk. Az önellátást próbáljuk meg kicsiben: a termést feldolgozzuk. Legutóbb a paradicsom-befőzésben segítettem. A dékáni megbízás teljes embert kíván, így aztán **sok időt töltök Hódmezővásárhelyen a Szegei Tudományegyetem Mezőgazdasági Karán, illetve a különböző partnereknél.** Ahogy egyre jobban megismertem e várost és vidékét, annál több kötődés alakult ki. De ha hazaérek, szeretek kocogni is, ami számomra nem csak fizikai, hanem mentális kikapcsolódás is. A mozgásra az utóbbi időben kevesebb időm jutott, mert le kellett zárnom egy könyvfejezetet. **Néhány hete adtam le a kéziratot.** A kész könyv **Orosháza és környéke agrártörténetét mutatja be:** a két világháború között, illetve a második világháború utáni agráriumra fókuszálva a kor gazdaságáról, társadalmáról akarunk újat mondani. Számomra is fontos korszakhatár ez, a kötet 2018. október 19-i bemutatója...

Újszászi Ilona

Fotó: Bobkó Anna, Ú. I., MGK

Az SZTE kari vezetőivel készült további interjúk:

Pillanatfölvétel a dékánoktól - Óriási fejlesztések kapujában az SZTE Általános Orvostudományi Kar
(/sztehirek/2018-augusztus/pillanatfolvetel?
folderID=45058&folderID=45058&folderID=45058&objectParentFolderId=19396)

Pillanatfölvétel a dékánoktól - Új épületről álmodik az SZTE Gyógyszerésztudományi Kar
(/sztehirek/2018-julius/pillanatfolvetel?
folderID=44833&folderID=44833&folderID=44833&objectParentFolderId=19396)